

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2013. gada 27. februārī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

198. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, A.Cinis, I.Tapiņa, J.Zilgalvis
Konsultanti, eksperti:
V.Brūzis – Rīgas būvvalde;
G.Princis – Rīgas pilsētas arhitekta biroja direktors;
V.Cielava – jurists;
A.Kušķis – Rīgas dome;
Projektu pārstāvji:
Antra Saknīte, SIA „Depo projekts” – detālplānojums Mūkusalas ielā;
Evija Kluša – detālplānojums Mūkusalas ielā;
Deniss Čeremisins, SIA „DMJ Development” – Strēlnieku iela 8.
Sēdē nepiedalās: Padomes locekļi: D.Baltiņa, I. Purmale, V.Valgums, I.Staša-Šaršūne.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 198. sēdes darba kārtība (Pielikums nr. 1.)

Padome apstiprina darba kārtību bez izmaiņām.

Nemot vērā, ka sēdē nav kvoruma, Padomes locekļi vienojas noturēt sēdi un lūgt klāt neesošo Padomes locekļu balsojumus pēc sēdes.

V.Valgums un I.Purmale iesniedz balsojumu par izskatāmajiem jautājumiem pēc sēdes. *

2.

Padomes 199. sēde un tās darba kārtība

Padome nolemj 199. sēdi rīkot 13. martā plkst. 15:00.

3.

Detālplānojuma 1.redakcija teritorijai Mūkusalas ielā;

iesniedzējs: Arhitektu birojs „DEPO projekts” SIA

Ziņo: Arhitekta Antra Saknīte informē par projektu. Svarīgākais: 1) ierosinājums atjaunot vēsturisko Dēļu ielu sarkanajās līnijās un pieslēgt pie Vienības gatves un Jelgavas ielas krustojuma; 2) sakārtot parces, detālplānojumam stājoties spēkā, izstrādājot zemes ierīcības plānu; 3) sakārtot apbūves raksturu regulējošos rādītājus (stāvu skaits, apbūves intensitāte, brīvā teritorija); 4) Kīleveina grāvja sakārtošana, apgūstot zaļo teritoriju.

Padomes locekļi un eksperti izsakās par ieceri:

A. Kušķis: no Rīgas vēsturiska centra plānojuma viedokļa ir ievērotas iepriekš izteiktās prasības un nav iebildumu par iesniegto risinājumu.

G. Princis: uzskatu, ka iesniegts pozitīvs risinājums, kuru virzīt turpmākajai apspriešanai.

J. Dambis: risinājums ir atbalstāms ar nosacījumu – ja pilsētvides kvalitāti veidojošie nosacījumi tiek iekļauti saistošajos

noteikumos, par kuriem līdzīgo seko pašvaldības atbildīgā institūcija.

Padomes locekļi balso par: atbalstīt detālplānojuma Mūkusalas ielā nodošanu sabiedriskajai apspriešanai, ar nosacījumu, ka sadaļas, kuras iekļauj pilsētvides kvalitāti veidojošos nosacījumus, tiek iekļautas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Par: 7 – J. Zilgalvis, J.Dambis, J. Asaris, A. Kronbergs, I.Tapiņa, A.Cinis, V.Valgums*;

Pret: 0;

Atturas: 1 – I.Purmale*.

Padomes lēmums: atbalstīt detālplānojuma Mūkusalas ielā nodošanu sabiedriskajai apspriešanai, ar nosacījumu, ka sadaļas, kuras iekļauj pilsētvides kvalitāti veidojošos nosacījumus, tiek iekļautas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

4.

Nekustamā īpašuma Strēlnieku ielā 4a (19.grupa, 93.grunts) reālas sadales priekšlikums.

iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde

Ziņo: V. Brūzis informē par priekšlikumu.

I.Tapiņa: No kultūrvēsturiskā skatupunkta, nav būtisku iebilžu pret sadales priekšlikumu. Attiecībā par insolācijas un ugunsdrošības jautājumiem, tie risināmi citā stadijā.

Padomes locekļi diskutē par zemes gabalu robežu.

J. Dambis: uzskatu, ka lēmumam par atbalstu zemes gabala sadali, nepieciešams pamatojums - ņemot vērā, ka būvniecība notikusi pirms Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likuma stāšanās spēkā un tā veido vienotu kompleksu, piekrist atbilstoši pēc iespējas minimālākai zemes gabalu robežu koriģēšanai.

Konkrēta robežu koriģēšana ir institūciju kompetence. Pašreiz konkrētais dalījums nav uzrādīts.

Padomes locekļi balso par: Ņemot vērā, ka būvniecība notikusi pirms Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likuma stāšanās spēkā un tā veido vienotu kompleksu, piekrist atbilstoši pēc iespējas minimālākai zemes gabalu robežu koriģēšanai Strēlnieku ielā 4a (19. grupa, 93. grunts), ievērtējot pastāvošos būvniecības normatīvus.

Par: 8 – J. Zilgalvis, J.Dambis, J. Asaris, A. Kronbergs, I.Tapiņa, A.Cinis, V.Valgums*, I.Purmale*;

Pret: 0;

Atturas: 0.

Padomes lēmums: Ņemot vērā, ka būvniecība notikusi pirms Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likuma stāšanās spēkā un tā veido vienotu kompleksu, piekrist atbilstoši pēc iespējas minimālākai zemes gabalu robežu koriģēšanai Strēlnieku ielā 4a (19. grupa, 93. grunts), ievērtējot pastāvošos būvniecības normatīvus.

5.

Par jēdziena „jaunas ēkas būvniecība” skaidrojumu saistībā ar Rīgas pilsētas būvvaldes 05.12.2012.

izsniegtā PAU Nr.BV-12-8070-nd (Ēku komplekss Rīgā, Strēlnieku ielā 8) apstrīdēšanu. Iesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments.

Ziņo: L. Ābele informē par priekšlikumu skaidrojumam (pielikumā).

G.Princis uzdod jautājumu par konkursu organizēšanu kā labāko instrumentu kvalitatīvu risinājumu nodrošināšanā pilsētvidē.

J.Dambis: Kad Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums vēl nebija pieņemts, lielākā problēma bija panākt arhitektūras kvalitāti Rīgas vēsturiskajā centrā kā pasaules mantojuma vietā. Bieži bija gadījumi, kad īpašnieks vienojās par arhitektūras risinājumu īstenošanu, kas iegūta par zemāko cenu. Tomēr, kad ir notikusi sacensība, ir iespējams izvēlēties starp vairākiem risinājumiem labāko. Šādā nolūkā likumā iekļauta norma par konkursu rīkošanu jaunu ēku būvniecības gadījumā. Šis jautājums ir ticis daudz diskutēts, analizējot likumu, kā arī aizskarts Satversmes tiesā.

I.Tapina: uzskatu, ka tā nav Padomes kompetence lemt, kas ir jaunu ēku būvniecība. Vienīgi kontekstā ar vidi, var lemt par konkrēto risinājumu.

A.Cinis: Ja esoša ēka tiek pārveidota, tātad daļa no vecā izskata saglabājas, kā rezultātā ir cits izskats, kas var būt ir tas pats, daļēji atšķirīgs. Var būt arī izmaiņas ēkā, kuras rezultātā nekādas daļas no vecā izskata nav redzamas. Šajā gadījumā svarīgi, vai uzbūvētajā objektā ir atliekas no vecās ēkas izskata. Ja tās izskatā nav, tad varam teikt, ka praktiski ir cits izskats, nav nekādu detaļu, kas norādītu uz veco izskatu. Var diskutēt, kādā mērā pārveidotā fasāde ir jauna vai veca. Ja publiskā telpā nav vecā izskata, tad tas ir jauns risinājums. Šāda bija ideja, ieviešot normu par arhitektūras ideju konkursiem likumā.

V.Cielava: Par būvniecības likumu atbild Ekonomikas ministrija. Katrā likumā ir noteikts terminu skaidrojums, kas tiek lietots likuma izpratnē.

A.Cinis: Padome var neskaidrot jēdzienu „jauna būvniecība”, bet pēc būtības skaidrot konkrēto gadījumu – ir vai nav jāorganizē arhitektūras ideju konkurss, atbilstoši 11. panta 3. daļā noteiktajai Padomes kompetencei. Konkrētajā gadījumā ir priekšlikums nojaukt veco fasādi un būvēt jaunu, kas ir jāizvērtē Padomei.

L.Ābele: Šis priekšlikums ir mēģinājums vispārināt, lai saprastu vienotu nostāju. Konkrētam risinājumam jāprasa iesniegt ieceri, lai sniegtu atbildi.

Padome var nesniegt skaidrojumu, bet sniegt informāciju, kā Padome izprot un piemēro šo normu.

J.Dambis: uzskatu, ka nepieciešams lietot jēdzienu vienotā izpratnē un sniegt skaidrojumu uz iesniegumu, kā Padome izprot konkrēto jēdzienu.

G. Princis: Šajā gadījumā netiek skaidrots likums. Situācijā, ja būvvalde, piemērojot šo pantu un lemjot par vai pret konkursu, un, ja ir konflikts, tad vērsas Padomē, lūdzot viedokli. Tāda ir iedibinātā kārtība lēmuma pieņemšanā un ievērojot likumu.

V.Brūzis: Padomes viedoklis ir svarīgs, jo Rīgas pilsētas apbūves noteikumi nosaka, ka rekonstrukcija ir tad, ja tiek saglabāts 30 % apbūves. Padomes viedoklis ir nepieciešams likuma 11. panta ietvaros. Būvvaldei ir nepieciešams skaidrojums, ar ko var atteikt.

V.Cielava: Padome nevar lemt rīkot vai nerīkot konkursu, jo to var noteikt tikai administratīvās funkcijas iestāde.

A.Cinis: 30 % pamatu nav pamatots arguments, jo ne vienmēr uz nepiemērotiem pamatiem var uzbūvēt lielāku ēku.

A.Kronbergs: atslēgas vārds ir „vizuāli uztveramā daļa” – ja tā paliek saprotamā veidā, to var uzskatīt par rekonstrukciju. Ja paliek tikai neuztveramā pamatu daļa, tad tas ir cits risinājums.

J.Dambis: Laba administratīvā prakse ietver likuma piemērošanas praksi. Institūcijām ir dota zināma brīvība piemērot normas, bet lai tās būtu vienveidīgi, skaidri, uztverami lietotas un, lai par pieņemtie lēmumi būtu atbildīgi. Likumu pieņemot, neviens nekad nav domājis jauno ēku būvniecību izprast, ka, ja kaut kas nedaudz tiek pārveidots objektā, ka tā uzskatāma kā jaunas ēkas būvniecība. Riskanti ir gadījumi, kad vizuāli uztveramā daļa ir iznīcināta un praktiski tiek būvēts jauns apjoms, formāli saglabājot nelielas būves daļas pazemē.

A.Kušķis: terminiem ir nepieciešams skaidrojums. Būvvalde ir sarežģītā situācijā, jo jāievēro visi normatīvie akti. Padome ir tuvu optimālam īstermiņa risinājumam, bet uzskatu, ka nepieciešami grozījumi Rīgas vēsturiskā centra noteikumos vai likumā, kur tiek iezīmēts princips. Jaunu ēku būvniecība netiek definēta, savukārt rekonstrukcija tiek daudz skaidrota. Svarīgi pateikt, ka apjoma rekonstrukcija tiek pielīdzināta jaunai būvniecībai. Inspekcijas sagatavotais priekšlikums ir ļoti labs un atbalstāms.

J.Dambis: Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums ir speciāls likums īpašiem gadījumiem, kurā apzināti nav atkārtotas būvniecības likumā iekļautās normas. Runa ir par situācijām, kad tiek būvētas jaunas ēkas.

L.Ābele: Kad likumā lietotas vispārējas normas, problēma rodas, tās piemērojot konkrētam gadījumam. Ja var vienoties par kopēju nostāju visiem līdzīgiem gadījumiem, tad ir administratīvās prakses paredzamība.

G.Princis: svarīgi saprast argumentāciju, kādēļ ir šāds likuma pants un kas ir galvenie tā motīvi.

Jautājums par to, cik argumentēta prasība ir visos gadījumos par konkursa piemērošanu. Ierosinu Padomei atbalstīt pētījuma veikšanu, cik efektīva ir šī likuma norma – cik aktīvi tā tiek ievērota vai apieta.

J.Dambis: ierosinu aicināt pilsētas arhitekta biroju veikt šādu pētījumu, kas būtu ļoti vērtīgs. Jāņem vērā, ka tas bija periods, kad Rīgā jaunu ēku projektēšana tika uzticēta tikai atsevišķiem, vieniem un tiem pašiem arhitektiem, kuriem varbūt bija labāks kontakts projekta virzīšanā, bet jaunajiem arhitektiem nebija iespēju realizēt savus projektus. Konkursu kārtība tomēr dod iespēju sacensties ar idejām, jo netiek realizēta nejauša ideja, bet ir iespējas izvēlēties labāko.

I.Tapiņa: Šāds pētījums varētu būt noderīgs. Kā pierāda arī konkrētais gadījums, kas prasa diskusiju. Iespējams rastos jauns viedoklis un grozījumi likumā.

A.Kronbergs: neapstrīdot to, ka sacensība ir labākais ceļš labākajam risinājumam, tomēr svarīgi, lai vērtēšana ir atbildīga, kas tomēr daudzos gadījumos nav atbilstoša un ir manītas daudz kļūdas. Tas rada citas problēmas projektu attīstībā.

Padome vienojas sniegt skaidrojumu uz iesniegumu, pamatojoties uz VKPAI izstrādāto priekšlikumu, kas tiek ņemts par pamatu Padomes iekšējai lietošanai lēmumu pieņemšanā.

Par: 6 – J. Zilgalvis, J. Dambis, J. Asaris, A. Kronbergs, A.Cinis, I.Purmale*;

Pret: 0;

Atturas: 2 - I.Tapiņa, V.Valgums*.

Lēmums atbalstīts.

V.Valgums balsojumā atturas, jo uzskata, ka Padomei nav jāsniedz skaidrojums par likumā iekļautajām normām.

Sēdi slēdz: 17.30

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J. Asaris

A.Cinis

J.Dambis

I.Purmale

I.Tapiņa

V.Valgums

J.Zilgalvis

Protokolēja: A.Rupenheite